

Definice příležitostí a rizik pro rozvoj služby sousedských dětských skupin a jejich alternativ

Designové příležitosti, které se pro SDS nabízejí

Na základě sondy do potřeb rodičů a možných provozovatelů SDS a na základě zkušeností s dosavadní spoluprací se nabízí několik oblastí, na které má smysl se v realizační fázi zaměřit.

Analýza stávajících dat a výzkumů, která jsou pro téma Systémové změny v oblasti sladění rodinného a pracovního života prostřednictvím inovativního konceptu sousedských dětských skupin relevantní

- V českém kontextu již existuje celá řada studií, výzkumů a doporučení, která se danou problematikou zabývají. Jejich analýza a na ni navazující spolupráce s relevantními experty a expertkami, neziskovými organizacemi, institucemi i jednotlivci má potenciál konkretizovat samotnou podobu fungování péče o děti v předškolním věku a jejich rodiče.
- Vstupy ze Sociálních časovaných bomb, PAQ Research, STEM, výzkumů při českých univerzitách, od odbornic, které se například prezentují v podcastu Pay Gap... mohou spolupracujícím resortům MŠMT a MPSV ukázat způsoby, jak SDS vhodně včlenit do životních situací rodin

Edudesign

- Aby měly SDS potenciál rozšířit se, je potřeba vhodně zpřístupnit kurzy (moderní styl výuky, revize obsahu...), které je potřeba absolvovat. Zároveň je vhodné na daný způsob vzdělávání navázat dalšími rozvojovými aktivitami
 - na úrovni soft skills
 - kurzy podnikavosti,
 - nenásilná komunikace a kurzy komunikace a řešení konfliktů
 - administrativní podpora
 - na úrovni hard skills
 - respektující přístup k výchově
 - vedení SDS
- Podobné kurzy mohou mít rozvojový potenciál pro účastníky a účastnice i v případě, že se jich neúčastní zřizovatelé a zřizovatelky SDS
- Celý balík může být prestižní záležitostí (zároveň vlajkovou lodí v péči o předškolní děti) a krom nárůstu počtu absolventů a absolventek může zlepšovat jméno konceptu SDS a zvedat důvěru mezi rodiči a poskytovateli/kami)

- Na kurz bychom mohli nahlížet i optikou “Kurzu pro nastávající rodiče”, který nastávajícím rodičům může jednak pomoci získat znalosti, které po narození potomstva využijí a zároveň tím mimoděk získají možnost SDS v případě chuti zřizovat

Modely navazující na SDS

- modely služeb, K jádru SDS lze rozpracovat navazující byznys modely fungování SDS, které fungují na méně očekávaném principu a inspirují zřizovatele k přizpůsobování služby pro potřeby jejich klientů a situace
 - Návrh možných alternativních byznysmodelů / modelů fungování
 - Coworkové centrum s SDS
 - Např. coworkingové centrum s hlídáním dětí
 - Komunitní fungování s SDS
 - ...
- Samostatně fungující SDS vzbuzují v rodičích celou řadu otázek:
 - Dokáže se jeden člověk postarat o 4 malinké děti?
 - Jak funguje nahraditelnost v případě, že poskytovatel/ka onemocní?
 - Co se děje v případě krizové situace?
- Ověření podobných modelů a jejich promování v případě, že budou funkční, může snižovat bariéru vstupu do SDS

Nastavení meziresortní spolupráce MPSV a MŠMT dříve než na úrovni meziresortu

- Téma péče o předškolní děti je průřezové a zasahuje do agend obou resortů. I z rozhovorů se vrací jako potenciálně komplikované, že ho má v gesci především MPSV. A proto je vhodné využít potenciál HCD a participativního designu k tomu, abychom oba resorty propojili už v na úrovni vzniku možných řešení.

Kde je má sousedská dětská skupina

- Vzhledem k míře ne/dostupnosti předškolní péče a potřebám rodičů získávat reference o poskytovatelích a poskytovatelkách předškolní péče je vhodné vytvořit katalog/mapu potenciálních poskytovatelů/ek.
- Nástroj má za cíl ukázat dostupnost péče na úrovni mikroregionů (ORP) a zároveň může sloužit jako databáze poskytující informace o kvalitě péče poskytované daným zřizovatelem / danou zřizovatelkou.
- Potenciálně by bylo možné i rozšířit na celou (před)školní péči. Z rozhovorů vyplynulo, že není snadné se v možnostech (MŠ, soukromé MŠ, DS, LŠ, ...) zorientovat a zmapovat, jaké možnosti v dané lokalitě jsou. Nějaký rozcestník a nástroj, který by v tomto rodičům asistoval, by jistě mnohým ulehčil.

Minimalizace intervencí a administrativy státu (tj. “Minimální stát”)

- Na základě rozhovorů jsme zjistili, že podoby podpory nejsou často funkční různými způsoby a to nutí rodiče hledat varianty po vlastní ose. Napadá nás otázka jak by stát mohl systematicky podporovat a zároveň nemít potřebu kontrolovat
 - Ve výsledku bychom mohli snížit administrativní zátěž státu
 - Zároveň umožníme rodičům přinést nejlepší péči pro děti, jakou sami chtějí

Rizika pro rozvoj služby sousedských dětských skupin

Nedostatečná spolupráce středního článku

- Pro fungování služby je kritický střední článek mezi MPSV a pečujícími
- Potřebujeme kvalitně vydefinovat zodpovědnosti a role středního článku
- V případě nedostatečných kapacit a motivace na straně středního článku hrozí omezení průchodnosti služby ze strany pečujících

Omezené kapacity krajského koordinátorstva

- Střední článek aktuálně nepočítá s nárůstem kapacit pro krajské koordinátorstvo, které má zajišťovat vydávání stanovisko pro zřízení existence SDS
- Role krajského koordinátorstva je nezastupitelná a bez akceschopnosti tohoto aktéra uvnitř celé služby bude omezena možnost nalodovat nově vznikající sousedské dětské skupiny

Náročnost zřízení služby pro pečující

- Aktuálně zvažovaná podoba služby od zájemců o zřízení sousedských dětských skupin očekává velkou vstupní časovou a kognitivní investici
- Ve výsledku to může odradit část zájemců o zřízení SDS
- Kompetence na ne nepodobné kompetencím pro živnostenskou činnost mohou být pro pečující nepřekonatelnou bariérou
- Nedostatečná asistence v podobě ucelené komunikace služby navenek může omezit schopnost zájemců o zřízení služby